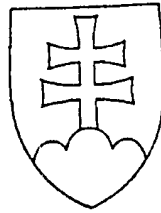

Slovenskej republiky

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Anny Petruľákovej v právnej veci žalobcu: **Ing. M. C. CSc.**, G., Bratislava, zastúpený advokátkou JUDr. D. K., N., Bratislava, proti žalovanému: **JUDr. J.**, R., Piešťany, správca konkurznej podstaty úpadcu S., a.s., P., Bratislava, IČO: X., **o určenie pravosti popretej pohľadávky**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15. novembra 2007 č.k. 5 Cbi 86/05-74, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15. novembra 2007 č.k. 5 Cbi 86/05-74 v napadnutej časti **m e n í** tak, že návrh **z a m i e t a**.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov konania.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa určil pohľadávku vo výške 1 168 835,30 Sk za pravú a zistenú ako pohľadávku proti podstate, v časti o určenie pohľadávky vo výške 31 820,--Sk a 34 483,40 Sk konanie zastavil a vo zvyšku uplatneného návrhu žalobu zamietol. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 3 000 Sk do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa domáhal určenia pravosti a výšky pohľadávky 2 052 928,50 Sk, ktorú pohľadávku prihlásil konkurznou prihláškou zo dňa 20.05.2005 z dôvodu nevyplatenia nároku na 12-násobok základnej mzdy vo výške

1 660 240,30 Sk, účasti na zisku vo výške 20 % ročnej hrubej mzdy vo výške 298 479,80 Sk a náhradu mzdy za 5 dní dovolenky vo výške 81 820,--Sk. Písomným podaním zo dňa 27.04.2007 v časti o zaplatenie 31 820,--Sk ako náhradu mzdy za 5 dní dovolenky zobral žalobca návrh späť. Súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia ďalej uviedol, že žalobca dňa 15.01.2004 uzatvoril so spoločnosťou S., a.s., Bratislava pracovnú zmluvu s nástupom do pracovného pomeru dňa 01.02.2004 do funkcie finančný riaditeľ, na dobu neurčitú, v zmysle ust. § 48 Zákonníka práce a uzatvoril dňa 20.02.2004 manažérsku zmluvu, ktorej účelom bolo dojednanie individuálnych pracovných a hmotných podmienok výkonu práce zamestnanca s poukazom na § 43 ods. 4 Zák. práce č. 311/2001 Z.z.. Označenou manažérskou zmluvou úpadca zmenil bod 12 pracovnej zmluvy (mzdové podmienky). Na majetok úpadcu dňa 22.03.2005 uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3K 223/04 bol vyhlásený konkurz a správca konkurznej podstaty uplatnenú pohľadávku žalobcu poprel. Uplatnená pohľadávka pozostávala z nároku na 13-násobok základnej mzdy vo výške 1 660 240,30 Sk s poukazom na čl. 4 bod 3 manažérskej zmluvy, nárok na účasť na zisku vo výške 20 % ročnej hrubej mzdy vo výške 298 479,80 Sk, nárok na náhradu mzdy za 5 dní dovolenky vo výške 31 820,--Sk a nárok na úrok z omeškania vo výške 17,6 % ročne od 16.01.2005 do 21.03.2005 vo výške 62 388,40 Sk, keď žalobca mal za to, že splatnosť nárokov nastala dňa 15.01.2005. Súd prvého stupňa posúdil nárok žalobcu na základe obsahu pracovnej zmluvy a manažérskej zmluvy a zistil, že nárok žalobcu bol uplatnený v súlade s ust. § 31 ods. 4 písm. a) ZKV, § 63 ods. 1 písm. b), ust. § 118 a ust. § 142 ods. 3 Zákonníka práce vo výške 1 168 835,30 Sk ako pohľadávka proti podstate, nakoľko postavenie finančného riaditeľa podľa náplne práce určenej v manažérskej zmluve možno považovať za pracovno-právny nárok žalobcu. Neuznal námietku žalovaného o uzavretí manažérskej zmluvy v rozpore s dobrými mravmi za dôvodnú, keď mal za to, že práve odborné znalosti a praktické skúsenosti žalobcu mohli a mali prispieť k zlepšeniu ekonomickej situácie úpadcu. V časti uplatnenej pohľadávky vo výške 298 479,80 Sk ako účasti na zisku vo výške 20 % ročnej hrubej mzdy nárok žalobcu súd prvého stupňa ako nepreukázaný zamietol, vo zvyšku pre späťvzatie návrhu konanie zastavil.

O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 3 O.s.p. a s poukazom na ust. § 33 ods. 1 písm. b) ZKV a priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok vo výške 3 000,--Sk.

Proti tomuto rozsudku v časti určenia pravosti a zaradenia pohľadávky vo výške 1 168 835,30 Sk a priznania náhrady trov konania podal odvolanie žalovaný, navrhol v tejto časti rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a návrh v napadnutej časti zamietnuť a rozhodnúť o priznaní náhrady trov konania žalovanému. V odvolaní namietol, že súd prvého stupňa

nezobral do úvahy skutočnosť, že žalobcovi nemohol vzniknúť nárok na vyplatenie mzdy za mesiac december 2004, nakoľko v mesiaci december, presne od 13.11.2004 do 31.12.2004 nevykonával pre zamestnávateľa žiadnu prácu. Dňa 12.11.2004 prevzal žalobca oznámenie o prekážkach v práci na strane zamestnávateľa v zmysle ust. § 142 ods. 3 Zák. práce, v ktorom mu zamestnávateľ oznámil, že nemôže vykonávať prácu z dôvodu vzniku prekážok na strane zamestnávateľa súčasne s výzvou na odovzdanie všetkých pracovných pomôcok a zákazu vstupu do objektu zamestnávateľa. V zmysle ust. § 118 ods. 1 Zák. práce môže pracovníkovi vzniknúť nárok na vyplatenie mzdy až po skutočnom vykonaní určitej práce pre zamestnávateľa, k čomu v prípade žalobcu nedošlo. Ďalej uviedol, že z dôvodu prekážok práce na strane zamestnávateľa žalobca nemohol vykonávať prácu a za toto obdobie, ktoré trvalo do skončenia pracovného pomeru prináleží žalobcovi len náhrada mzdy. Preto nemohol žalobcovi vzniknúť nárok na vyplatenie mzdy ale len náhrada mzdy. Nárok žalobcu vo výške priemerného mesačného zárobku za mesiac december 2004 mu bol riadne vyplatený ako náhrada mzdy za mesiac december 2004. Keďže žalobcovi nevznikol nárok na mzdu za mesiac december 2004 a náhrada mzdy za toto obdobie mu bola vyplatená, nárok uplatnený v tomto konaní na 13-násobok sumy základnej mzdy zamestnanca patriacej mu v rozhodnom období podľa čl. 4 ods. 1. a 2. za mesiac december 2004 nie je dôvodný. Taktiež namietol, že pohľadávka proti podstate priznaná žalobcovi napadnutým rozsudkom predstavuje nárok na mzdu za posledný mesiac trvania jeho pracovného pomeru a konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený dňa 22.3.2005. Za pohľadávky proti podstate možno považovať pracovné nároky, ktoré vznikli a sú splatné po 22.12.2004 a pracovný nárok z titulu mzdy za obdobie od 1.12.2004 do 21.12.2004 by vznikol viac ako tri mesiace pred vyhlásením konkurzu a teda nemôže byť pohľadávkou proti podstate v zmysle ust. § 31 ods. 3 písm. b) ZKV. Odvolateľ naďalej považuje čl. 4 ods. 3 manažérskej zmluvy za odporujúci dobrým mravom, keď mzda za posledný mesiac trvania pracovného pomeru bez ohľadu, či skutočne dôjde k ozdraveniu spoločnosti a zlepšeniu ekonomickej situácie spoločnosti a bez dôvodu skončenia pracovného pomeru a počtu skutočne odpracovaných dní nemotivovala žalobcu k zlepšeniu ekonomickej situácie spoločnosti. Takúto zmluvu nemal žiaden zamestnanec spoločnosti. Taktiež namietol nesprávny numerický výpočet priznanej výšky pohľadávky, keď z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa nie je možné zistiť ako sa súd dopracoval k tejto numerickej hodnote. V časti náhrady trov konania priznal žalobcovi náhradu za súdny poplatok vo výške 3 000,-Sk dôvodiac neúspechom žalobcu len v nepatrnej časti hoci percentuálny pomer neúspechu v 43 % nie je neúspech v pomerne nepatrnej časti. Žalovaný podal odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa zo dňa 01.02.2008 č.k. 5 Cbi 86/05-79 o určení poplatkovej povinnosti žalovaného za podané odvolanie vo výške 10 000,0-Sk s odôvodnením, že toto bolo

vydané v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch, keď nejde o vec patriacu do obchodnoprávnej agendy. Uznesením súdu prvého stupňa zo dňa 21.02.2008 č.k. 5 Cbi 86/05-88 súd prvého stupňa zmenil svoje predchádzajúce rozhodnutie tak, že uložil žalovanému poplatkovú povinnosť vo výške 3 000,--Sk. Proti tomuto uzneseniu nebol podaný opravný prostriedok.

Žalobca navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že obsahom odvolania je len účelová obrana žalovaného. Žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti a súd prvého stupňa sa v rozhodnutí zaoberal s tvrdeniami žalovaného v plnom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 10 ods. 2 O.s.p./ prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a po prejednaní odvolania na pojednávaní podľa § 214 ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Podľa ust. § 23 ods. 1 zák. č. 328/1991 Zb. účinného do 31.7.2000 (ďalej len ZKV), konkurzní veritelia pohľadávok, ktorí zostali sporné čo do pravosti, výšky alebo poradia, môžu sa domáhať určenia svojho práva v lehote určenej súdom. Žalobu musia podať na súde, ktorý vyhlásil konkurz, proti všetkým, ktorí pohľadávku popreli. Smú sa v nej dovolávať len právneho dôvodu a poradia uvedeného v prihláške alebo na prieskumnom pojednávaní a pohľadávku môžu uplatniť len do výšky uvedenej v prihláške alebo na prieskumnom pojednávaní.

Žalobca si návrhom zo dňa 30.08.2005 uplatnil, okrem iných, nárok na určenie pravosti pohľadávky vo výške 1 660 240,30 Sk titulom nároku na 12-násobok základnej mzdy z pracovného pomeru uzavretého pracovnou zmluvou zo dňa 15.01.2004 a manažérskej zmluvy zo dňa 20.02.2004. Súd prvého stupňa priznal navrhovateľovi nárok na zaplatenie 1 168 835,30 Sk uplatneným titulom navrhovateľa a v tejto časti bol výrok rozsudku súdu prvého stupňa napadnutý odvolaním odporcu ako aj vo výroku o náhrade trov konania. Ostatné časti výroku neboli odvolaním napadnuté a nie sú preto predmetom odvolacieho konania.

Podľa ust. § 118 ods. 1, 2, 3 Zákonníka práce Zamestnávateľ je povinný poskytovať zamestnancovi za vykonanú prácu mzdu. Mzda je peňažné plnenie alebo plnenie peňažnej hodnoty (naturálna mzda) poskytované zamestnávateľom zamestnancovi za prácu. Za mzdu sa nepovažuje plnenie poskytované v súvislosti so zamestnaním podľa iných ustanovení tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov, najmä náhrada mzdy, odstupné, odchodné, cestovné náhrady, príspevky zo sociálneho fondu, výnosy z kapitálových podielov (akcií) alebo obligácií, daňový bonus, náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a náhrada za pracovnú pohotovosť. Za mzdu sa tiež nepovažuje ďalšie plnenie poskytované zamestnávateľom

zamestnancovi zo zisku po zdanení. Ako mzda sa posudzuje aj plnenie poskytované zamestnávateľom zamestnancovi za prácu pri príležitosti jeho pracovného výročia alebo životného výročia, ak sa neposkytuje zo zisku po zdanení alebo zo sociálneho fondu.

Podľa ust. § 142 ods. 3 Zák. práce Ak nemohol zamestnanec vykonávať prácu pre iné prekážky na strane zamestnávateľa, ako sú uvedené v odsekoch 1 a 2, zamestnávateľ mu poskytne náhradu mzdy v sume jeho priemerného zárobku.

Podľa ust. § 31 ods. 3 písm. b) a ods. 4 ZKV pracovnými nárokmi podľa odseku 1 sú nároky úpadcových zamestnancov vyplývajúce z ich hmotného zabezpečenia za obdobie troch mesiacov pred začatím konkurzu a v priebehu konkurzu. Nároky podľa odseku 3, ktorých splatnosť nastala pred vyhlásením konkurzu, sa prihlásia podľa § 20.

Žalobca uzavrel so spoločnosťou úpadcu žalovaného pracovnú zmluvu zo dňa 15.01.2004, v ktorej v bode 12 si účastníci zmluvy dohodli mzdové podmienky a to zmluvný základný hrubý mesačný plat a ročnú odmenu. Manažérskou zmluvou zo dňa 20.02.2004, okrem iných podmienok sa v článku 4 Mzda dohodli na zmene úpravy pracovnej zmluvy v bode mzda a to tak, že upravili mzdu za posledný mesiac trvania pracovného pomeru vo výške 13 násobku sumy základnej mzdy a výšku základnej mzdy s účinnosťou od 01.05.2004. Z uvedeného znenia obsahu pracovnej a manažérskej zmluvy vyplýva, že uzavretím manažérskej zmluvy nevznikol iný právny vzťah medzi žalobcom a zamestnávateľom založený pracovnou zmluvou, iba sa zmenila pracovná zmluva v časti mzda, preto ide o pracovnoprávne nároky žalobcu a teda pohľadávku proti podstate v zmysle ust. § 31 ods. 1, 3 ZKV. Nárok na mzdu za mesiac december vznikol 15. dňom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom vykonával prácu, t.j. splatnosť tohto nároku je dňom 15.01.2005, preto ide o nárok do troch mesiacov od vyhlásenia konkurzu a z tohto dôvodu je námietka charakteru nároku a včasnosti jeho uplatnenia žalovaného nedôvodná. Mzdou v zmysle citovaného ust. § 118 Zák. práce sa rozumejú všetky plnenia poskytované zamestnávateľom zamestnancovi za vykonanú prácu. Rozhodujúca je vždy väzba na výkon práce a takto bola táto časť mzdy v obsahu zmluvy (čl. 4 bod 3 manažérskej zmluvy) vymedzená. Súčasne z uvedeného vyplýva, že v čase, kedy zamestnanec prácu nevykonáva, mu nemôže vzniknúť nárok na mzdu. Žalobca nemohol vykonávať prácu v mesiaci december 2004 pre prekážku na strane zamestnávateľa z dôvodu vymedzeného v ust. § 142 ods. 3 Zák. práce a oznámeného žalobcovi dňa 12.11.2004, kedy oznámenie žalobca prevzal. Preto mu za tento mesiac neprináleží mzda ale len náhrada mzdy, ktorej rozsah upravuje ust. § 142 ods. 3 Zák. práce. Dohodnuté ust. článku 4 ods. 3 zmluvy v časti obmedzenia (straty) väzby vyplatenia mzdy na vykonanie práce nemá oporu v zákonom stanovených výnimkách vzniku nároku na mzdu počas jej nevykonávania a iné ako zákonom určené výnimky nie je možné ani dohodou strán

rozšíriť. Za obdobie, kedy prácu nemohol vykonávať z dôvodu prekážky na strane zamestnávateľa prináleží pracovníkovi náhrada mzdy, ktorá bola žalobcovi vyplatená, ktorú skutočnosť ani žalobca nerozporuje.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti v zmysle ust. § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrh žalobcu na zapltenie 12 násobku základnej mzdy za mesiac december 2004 zamietol.

V zmysle ust. § 224 ods. 2 a § 142 ods. 1 O.s.p. úspešnému v konaní žalovanému odvolací súd nepriznal náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania z dôvodu neuplatnenia náhrady trov konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 15. októbra 2008

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M. N.

